

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000633568

Datum
6 november 2025

Opgesteld door

Samengewerkt met

Bijlage(n)
1

Aan
Van

MBZK
D&B

nota

Beantwoording kamervragen over het gebruik en de
bescherming van het Nedersaksisch en het Limburgs
als streektalen

Aanleiding

U heeft op 27 oktober Kamervragen van de leden Van Hijum, Wingelaar en Saris (allen Nieuw Sociaal Contract) ontvangen over het gebruik en de bescherming van Nedersaksisch en Limburgs als streektalen.

Geadviseerd besluit

U gaat akkoord met verzending van beantwoording.

Kern

- U heeft vragen ontvangen van NSC over het gebruik en de bescherming van Nedersaksisch en Limburgs als streektalen.
- De vragen hebben betrekking op de verschillen in status en erkenning tussen talen en pleiten voor sterkere erkenning van Nedersaksisch en het Limburgs
- In uw beantwoording benadrukt u het belang van het behoud van de streektalen in Nederland.
- Daarnaast benadrukt u het belang van samenwerking tussen het Rijk en regionale overheden in het taalbeleid.
- In het convenant Nedersaksisch is opgenomen dat er samen met de convenantpartners wordt geëvalueerd wat het effect van het convenant is geweest en of het succesvol is geweest.
- Deze evaluatie loopt nog op moment van schrijven.
- Erkenning onder deel 3 van het Handvest vraagt van medeoverheden én het Rijk een majeure investering over een lange periode. Dat is een politieke keuze en dient weloverwogen te worden genomen in samenspraak met betrokken regionale overheden.
- In uw beantwoording stelt u daarom dat het raadzaam is eerst de lopende evaluatie af te wachten.

Toelichting

Het Europees Handvest voor Regionale talen of talen van minderheden.

- Het [Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden](#) is een Verdrag van de Raad van Europa.
- Het Europees Handvest regelt de bescherming van regionale talen of talen van minderheden in Europa. Om voor erkenning in aanmerking te komen moet een taal voldoen aan een aantal criteria:
 - van oudsher worden gebruikt in een bepaald gebied van een Staat door onderdanen van die Staat die een numerieke minderheid vormen ten opzichte van de overige bevolking van de Staat; en
 - verschillen van de officiële taal/talen van die Staat; hieronder worden niet verstaan de dialecten van de officiële taal/talen van de Staat of de talen van migranten;¹
- Het Handvest bestaat uit 3 delen. Deel I bevat algemene bepalingen. Een erkenning onder het Handvest is mogelijk onder deel II of deel III van het Handvest.
 - Een deel II erkenning beschermt een taal in brede zin. Een Staat verplicht zich ertoe mogelijke belemmeringen voor het gebruik van een taal uit wetgeving te verwijderen.
 - Voor erkenning onder deel III maakt een Staat een keuze uit minstens 35 leden van 7 artikelen die het gebruik van een taal in deze domeinen waarborgt. Deze domeinen zijn onderwijs, rechtsverkeer, bestuurlijk verkeer, media, cultuur, sociaaleconomisch leven en grensoverschrijdende samenwerking.
- Nederland heeft de volgende talen onder het Handvest erkend:
 - onder deel II: Nedersaksisch, Limburgs, Jiddisch, Romanes en het Papiaments in Europees Nederland
 - onder deel III: Fries en het Papiaments op Bonaire.

Onze referentie
2025-0000633568

Datum
6 november 2025

Nedersaksisch

- In 2018 is het convenant Nedersaksisch ondertekend door de provincies Drenthe, Overijssel, Groningen, Gelderland, Fryslân, de gemeenten Ooststellingwerf en Weststellingwerf (de gemeenten in Fryslân waar Nedersaksisch wordt gesproken) en de minister van BZK. De convenantpartijen spreken af zich in te spannen voor en samen te werken aan het behoud van het Nedersaksisch.
- Het convenant wordt op moment van schrijven geëvalueerd.

Limburgs

- In 2019 is het convenant Limburgs ondertekend door de provincie Limburg en de minister van BZK. De convenantpartijen spannen zich in het gebruik van het Limburgs te bevorderen en de positie van de taal te stimuleren.

¹ Indien er twijfel bestaat over het tweede criterium: verschillen van de officiële taal/talen van de Staat wordt er advies ingewonnen bij de Taalunie (Toezegging om bij toekomstige erkenningstrajecten advies in te winnen bij de Taalunie is van de minister van OCW naar aanleiding van Kamervragen van EK lid Bierman (OSF) in februari van 2000: [Limburgse taal - Eerste Kamer der Staten-Generaal](#)). Dit advies wordt over het algemeen overgenomen (Dit was bijvoorbeeld het geval bij de erkenningaanvraag voor het Bildts. De Taalunie concludeerde dat hier geen sprake was van een taal anders dan het Nederlands. Het Bildts kwam daarmee niet in aanmerking voor erkenning onder het Handvest.) Het inwinnen van advies bij de Taalunie is in 2000 ook toegezegd aan de EK in de beantwoording van Kamervragen met betrekking tot het erkennen van het Limburgs.

Het covenant geeft aan dat het aan de provincie Limburg is om het initiatief te nemen om de ambities voor de Limburgse taal in werkspraken tussen de provincie en BZK om te zetten.

Onze referentie
2025-0000633568

Datum
6 november 2025

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	1	